

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo životního prostředí

Jeseník
město v srdci přírody

STUDIE SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ MĚSTA JESENÍK

Příloha 02 - INSPIRATIVNÍ TABULE MOŽNÉHO ŘEŠENÍ
VYBRANÝCH PLOCH VEŘEJNÉ ZELENĚ

doc. Ing. Lukáš Štefl, Ph.D.
ATELIÉR ŠTEFLOVI
01/2026

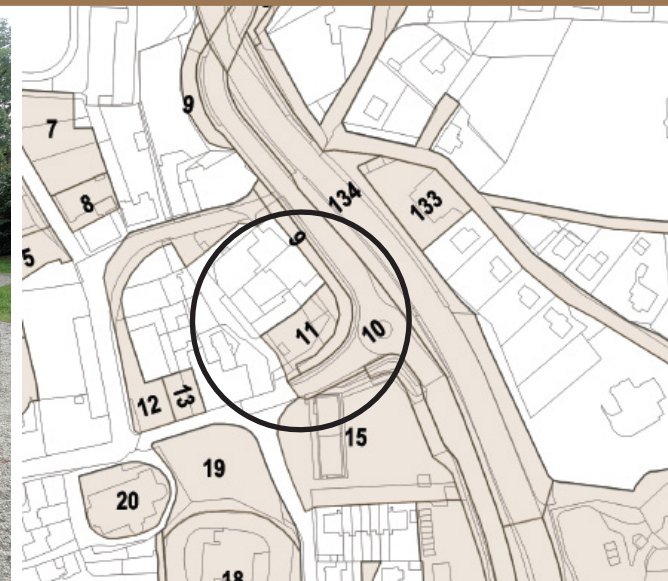
www.ateliersteflovi.cz

PALACKÉHO, ŠACHOVÝ KLUB A OKOLÍ (ZAHRADA)

NYNÍ

Nyní otevřená travnatá plocha s obvodovou výsadbou vzrostlých stromů a centrálním krytým posezením. V územním plánu vedeno jako zeleň ochranná.

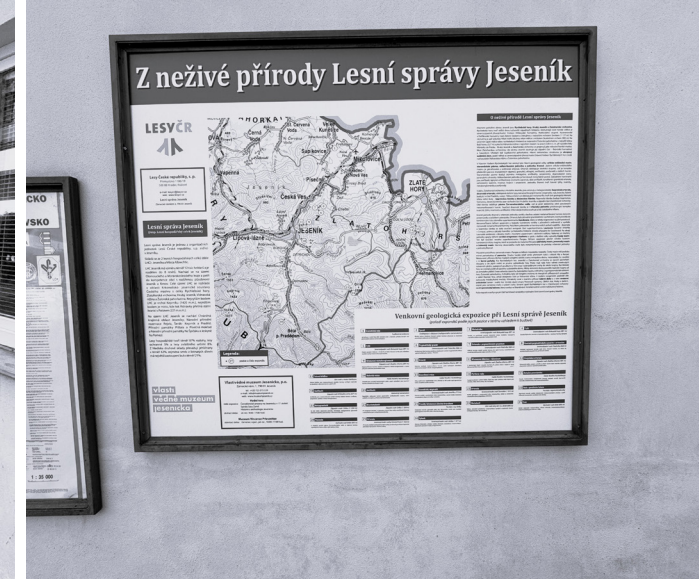

VIZE

Doporučení:

- (1) V participaci s potenciálními uživateli lokality (šachový klub Jeseník?) vydefinovat cílovou funkci lokality a formou jednoduché krajinářské studie ověřit možnosti budoucí podoby lokality. V rámci studie řešit jak vybavenost tak přístup na plochu.
- (2) Nutná kontrola vzrostlých stromů, část s potřebou péstebního opatření.
- (3) I tak dále podporovat primární funkci ochranné zeleně po obvodu plochy.

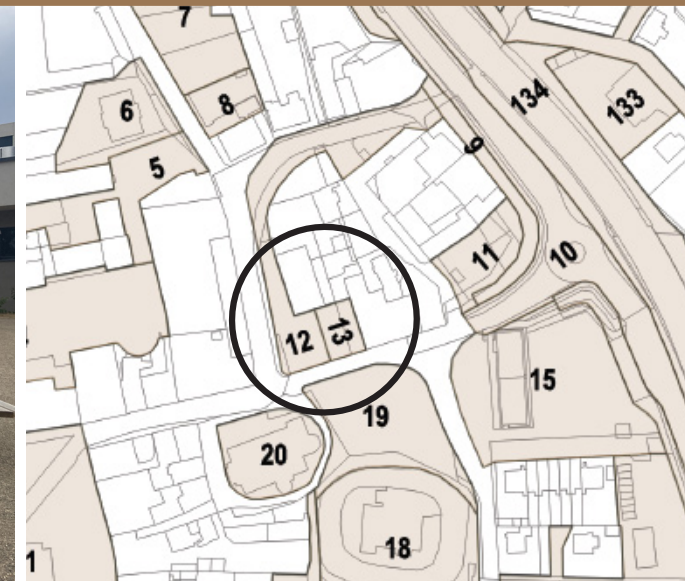
ZÁMECKÉ NÁMĚSTÍ, GEOLOGICKÁ EXPOZICE

NYNÍ

Geologická expozice při Lesní správě Jeseník. Plocha s velkým edukačním potenciálem. Plocha nyní částečně plní svoji funkci, ale její potenciál není zcela naplněn.

VIZE

Doporučení: zpracovat jednoduchou studii řešící možnosti bližšího zpřístupnění expozice a doplnění ve spíše parkově upravený charakter plochy. Tj. možnost přístupu k expozici, doplnění dřevin či keřového patra do okrajů, řešení vlastního okolí kamenů (nyní je pravděpodobně velmi problematické kosit expozici instalovanou do trávnickové plochy) apod.

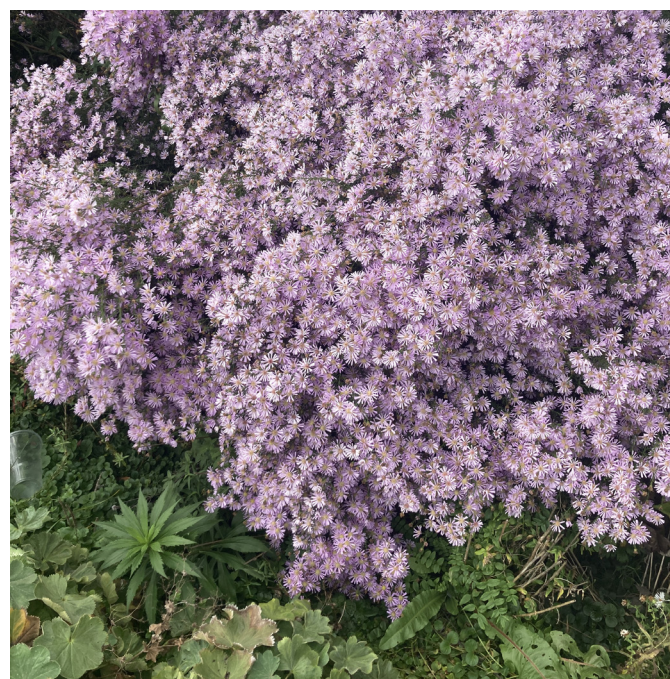
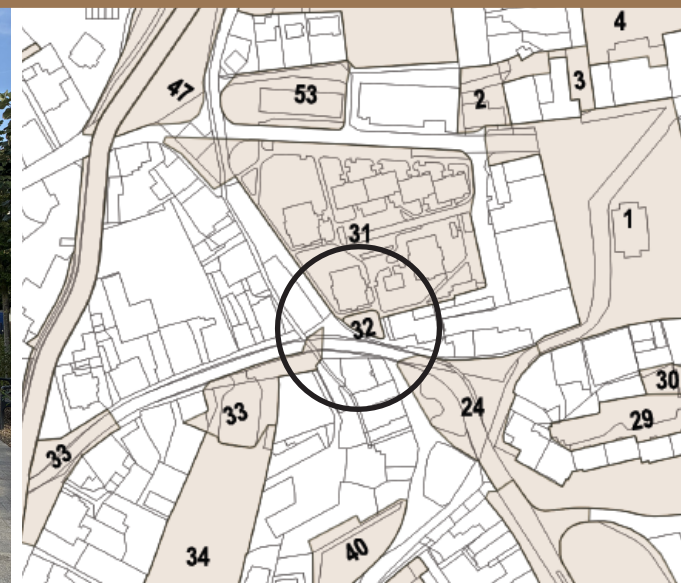
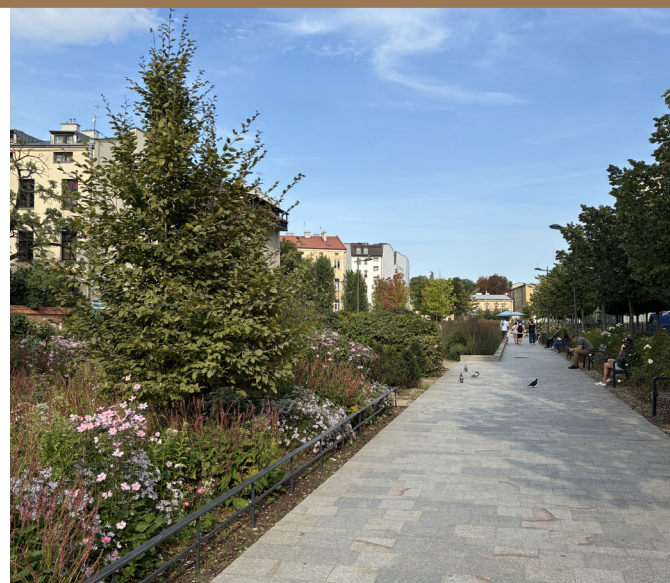
LIPOVSKÁ, BUSTA N. V. GOGOLA

NYNÍ

Menší zbytková plocha zeleně, zcela poškozena povodní. Nyní bez zeleně a založené struktury, plochu nutno kompletně obnovit. Rozvojový potenciál je vysoký.

VIZE

Doporučení: (1) navrhnout vhodnou s cílem podpoření reprezentativní funkce (například doplnění smíšených trvalkových záhonů nebo nižšího záhonu okrasných keřů či vícekmenných dřevin);
(2) doplnění a obnova mobiliáře (lavička, stojany na kola, odpadkové koše).

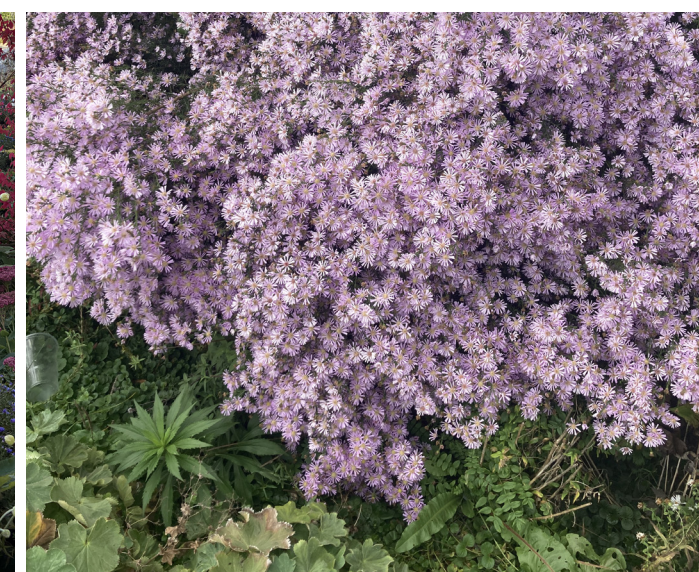
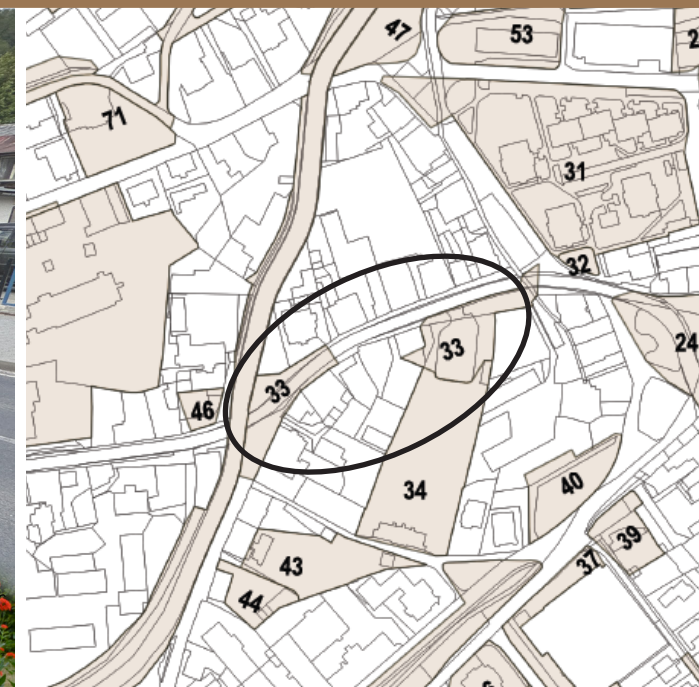
PARKOVIŠTĚ LIPOVSKÁ

NYNÍ

Zbytkové plochy pásů trávniku podél průjezdu centrem města, v části pak okrajové plochy zeleně podél přilehlého parkoviště. Celkový potenciál plochy jako doprovodné zeleně průjezdem historickou částí města není naplněn (neadekvátní vzhled a úprava).

VIZE

Doporučení: (1) plochy dosadit nižší výsadbou trvalek případně okrasných keřů a charakterem navázat na navazující plochy č. 24 a vytvořit s touto plochou jednotný charakter. Část plochy u mostu přes Staříč (u křižení s ulicí Fučíkova) výrazně poničena povodní. V této části plochy nutná kompletní obnova a nutné detailní posouzení vzrostlých jírovců.

46

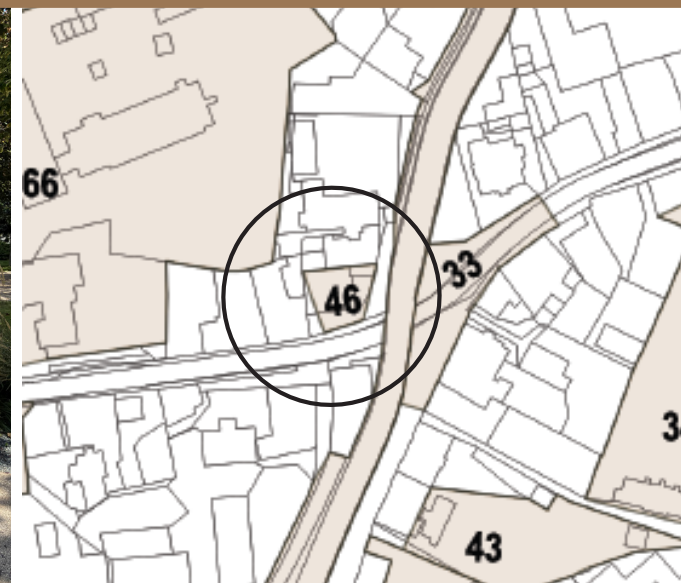
LIPOVSKÁ, „VOLNÁ“ PLOCHA U MOSTU

NYNÍ

Plocha zcela poničená povodní, nutno kompletně upravit. V ÚP plocha vedena jako plochy smíšené obytné.

VIZE

Vzhledem k přímé návaznosti na hlavní rozvojovou osu systému zeleně města podél řeky Staříč, nutnosti plochu po povodni upravit a absence větší plochy zeleně v nejbližším okolí, doporučujeme: (1) jednoduchou studii ověřit možnosti úpravy plochy v decentně městský upravenou plochu zeleně umožňující krátkodobé zastavení. Např. rastr stromů, lavičky s možností posezení, lem záhonové výsadby apod. Možno řešit i jako „dočasnou“ zeleň, kdy by plocha byla takto podržena jako rezerva pro případný rozvoj funkce smíšené obytné.

VRCHLICKÉHO

NYNÍ

Doprovodné plochy zeleně navazující na funkci bydlení a přilehlé parkoviště. Plocha tvořena úzkými doprovodnými pásy podél bytových domů a otevřenou trávnickovou plochou navazující na plochu č. 38. Zcela dožívající vybavenost, potenciál plochy není naplněn.

VIZE

Doporučení: (1) zpracovat jednoduchou studii krajinářským architektem, řešící možnosti doplnění zeleně a drobné vybavenosti do otevřené trávnickové plochy - řešení doporučujeme provádět v participaci s obyvateli okolních domů (2) obnovit mobiliář (lavičky a odpadkové koše) (3) zvážit instalaci zástěny podél kontejnerů na odpady a tříděný odpad

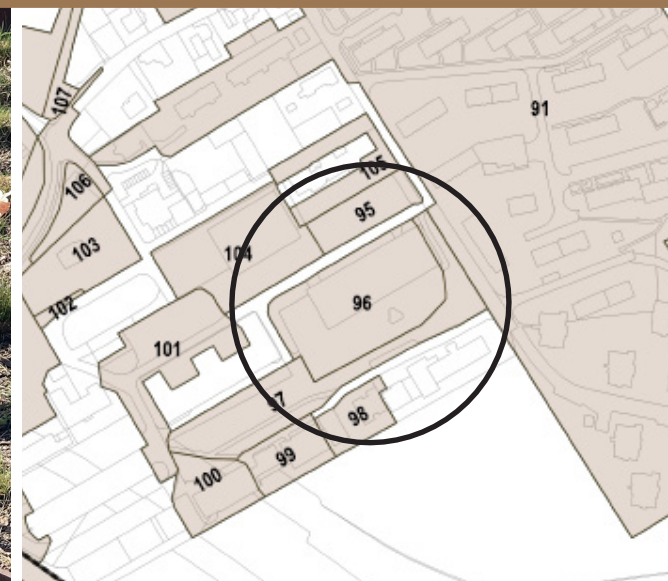
MORAVSKÁ, AREÁL DOMOVA SNĚŽENKA

NYNÍ

Areál domova Sněženska. Plocha řešena zadní vyhrazenou zahradou a veřejně přístupným předprostorem. Plocha tvořena kostrou cenných vzrostlých dřevin, avšak detaily výsadeb včetně vybavenosti dožívají.

VIZE

Doporučení: (1) zhodnocení stavu vzrostlých dřevin a návrh péstebních opatření (2) v participaci se zástupci domova a krajinářským architektem vytvořit studii možností revitalizace, vybavenosti a zeleně areálu - vazba na psychologickou funkci zeleně, uzpůsobeno potřebám uživatelů domova (3) současně provést revitalizaci veřejně přístupného předprostoru a nahradit stávající ponuré „až smutné“ jehličnaté výsadby za lem kvetoucích keřů či trvalek - opět psychologická funkce zeleně.

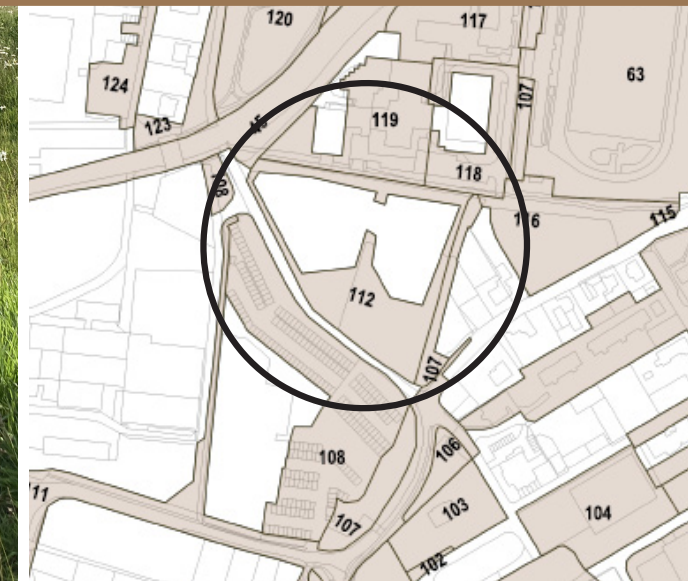
DENISOVA, OKOLÍ RYBNÍKA, MLÝNSKÝ POTOK

NYNÍ

Okolí rybníku a navazující volná travníková plocha. V územním plánu Lokální biocentrum LBC 05, funkce - ZP: zeleň přírodní stabilizovaná. Plocha má velmi vysoký rozvojový rekreační potenciál pro nenáročnou volnočasovou aktivitu v „polo přírodním“ prostředí uvnitř města.

VIZE

Doporučení: (1) provést hodnocení stavu stávajících dřevin včetně návrhu péstebních opatření (část dřevin ohrožujících provozní bezpečnost a vyžadujících péstební zásah) (2) zpracovat krajinářskou studii možného doplnění lokality o volnočasové prvky a aktivity. Ty soustřeďovat primárně v otevřené travníkové ploše (s částečným případným zpřístupněním břehu, doplnění kostry dřevin apod.) Dimenzování a charakter úprav volit, tak aby zůstal zachován polopřírodní charakter lokality a nestala se intenzivně využívaným městským parkem. Zohlednit a respektovat funkci a význam LBC (jeho funkci nenarušit, ale vhodně propojit s extenzivní volnočasovou funkcí).

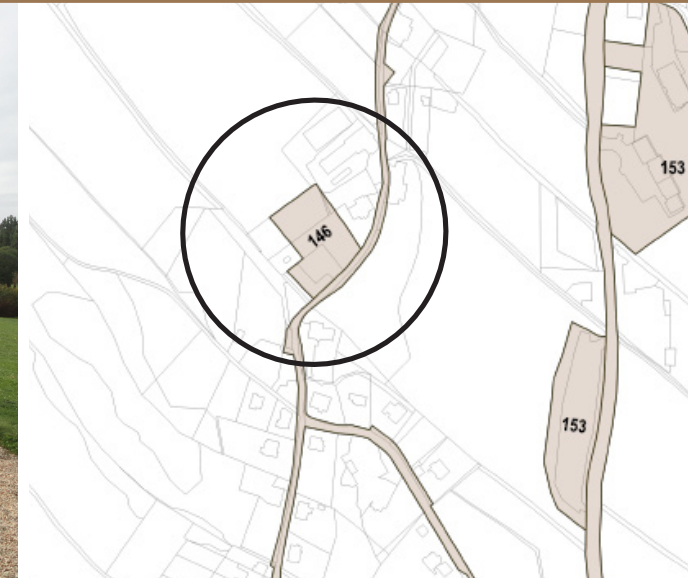
146

ZŠ A MŠ PŘI PRIESSNITZOVÝCH LÉČEBNÝCH LÁZNÍCH A.S., UL. KALVODOVA

NYNÍ

Zahrada MŠ a ZŠ. V předprostoru areálu v době hodnocení probíhaly stavební práce a stavba parkoviště. Vlastní zahrada v rozpadu a nestabilní, se zcela nevyhovující úpravou a vybaveností.

VIZE

Doporučení: (1) v participaci se zástupci MŠ a ZŠ, zpracovat krajinářským architektem studii možného využití areálu a dle ní dále pokračovat v navazujících krocích.

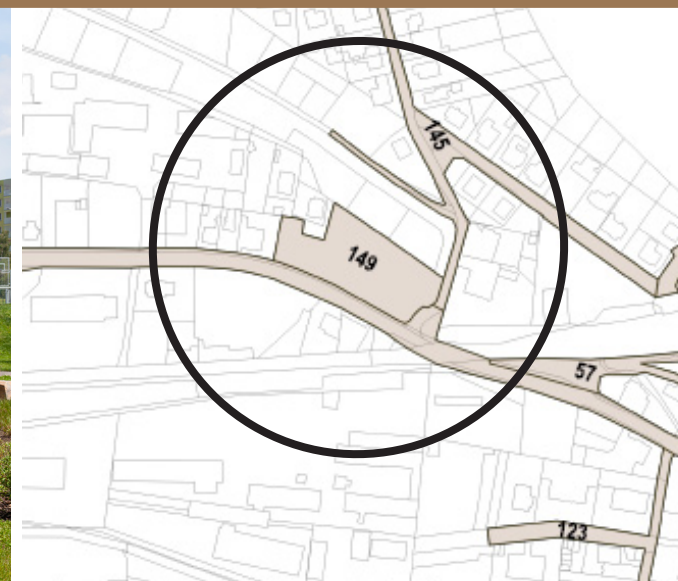

PLOCHA V MÍSTĚ KŘÍŽENÍ ULIC LIPOVSKÁ A KALVODOVA

NYNÍ

Plocha vedena v ÚP jako zeleň ochranná. Nyní tvořeno spíše rozvolněným prostorem vzrostlých stromů s významným zastoupením trávníků. S ohledem na plánovanou výstavbu rodinného bydlení v okolí, má plocha potenciál vedle plnění izolační funkce, také poskytnout možnost krátkodobé rekreace (zastavení, venčení psů, postávání) budoucími obyvateli.

VIZE

Doporučení: (1) vyhodnotit stav stávajících dřevin, část s potřebou pěstebního zásahu (2) zpracovat jednoduchou krajinářskou studii na možnost extenzivního volnočasového využití plochy, při současném zachování její izolační funkce (část více otevřená- extenzivní posezení či dovybavenosti, část s dosadbou dřevin)

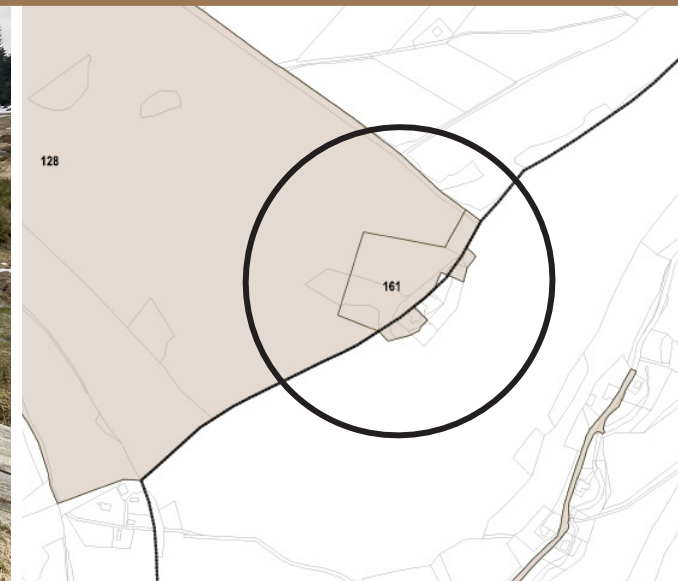

KŘÍŽOVÝ VRCH

NYNÍ

Křížový vrch, okolí restaurace, kostela a zakončení křížové cesty. Turisticky celoměstsky významná plocha zeleně. Stávající vybavenost a charakter doplňků (neadekvátní podoba a vzhled laviček, doplňkových herních prvků apod.) neodpovídá charakteru a významu plochy.

VIZE

Doporučení: (1) péstební opatření na části stávajících dřevin (např. chřadnoucí jasany vedle kostela již ohrožují provozní bezpečnost)
(2) dílčí redukce náletů podél přístupových cest
(3) v participaci s městským a krajinářským architektem navrhnut vhodný typ doplňkového mobiliáře na žádoucí vyhlídkové plochy a centrální travnatý prostor.

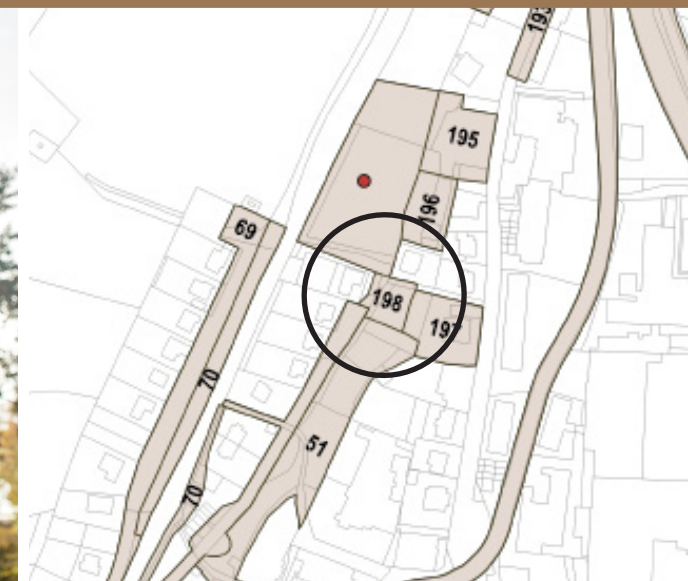
WESSELÉNYIHO PRAMEN

NYNÍ

Wesselényiho pramen a bývalá zahrada včetně edukační tabule. Plocha má zajímavý historický kontext a význam. Současná úprava celé plochy však tomuto významu neodpovídá.

VICE

Doporučení: (1) redukce náletů výmladků a probírka/zmlazení keřových skupin (2) krajinářským architektem vytvořit koncept jednoduchých vhodných dosadeb do otevřené plochy bývalé zahrady s cílem náznakové reminiscence původní podoby, včetně úpravy pěšiny/pochozích ploch

říční krajina

Bělá, Staříč a komplexní hospodaření s dešťovou vodou v okolní krajině, jako cesta k udržitelnosti a eliminaci rozsahu povodňových škod.

EXTRAVILÁN

NYNÍ

Prudké svahy zemědělské půdy, zejména v J-JV a Z-SZ části katastru, jsou zatíženy střední nebo vysokou mírou eroze. Dochází k rychlému odtoku vody za vzniku odtokových linií, které se v kritických profilech sbíhají a stékají dále údolnicemi do příslušných recipientů jako dráhy soustředěného odtoku. V některých kritických profilech jsou již provedena opatření technického (hráze) či přírodě blízkého rázu (krajinná zeleň). Také v územním plánu již vymezeny nové plochy změn např. plochy pro ochrannou zeleň (travnaté průlehy) a vodní stavby (protierozní meze s tůněmi).

říční krajina

Bělá, Staříč a komplexní hospodaření s dešťovou vodou v okolní krajině, jako cesta k udržitelnosti a eliminaci rozsahu povodňových škod.

EXTRAVILÁN

VIZE

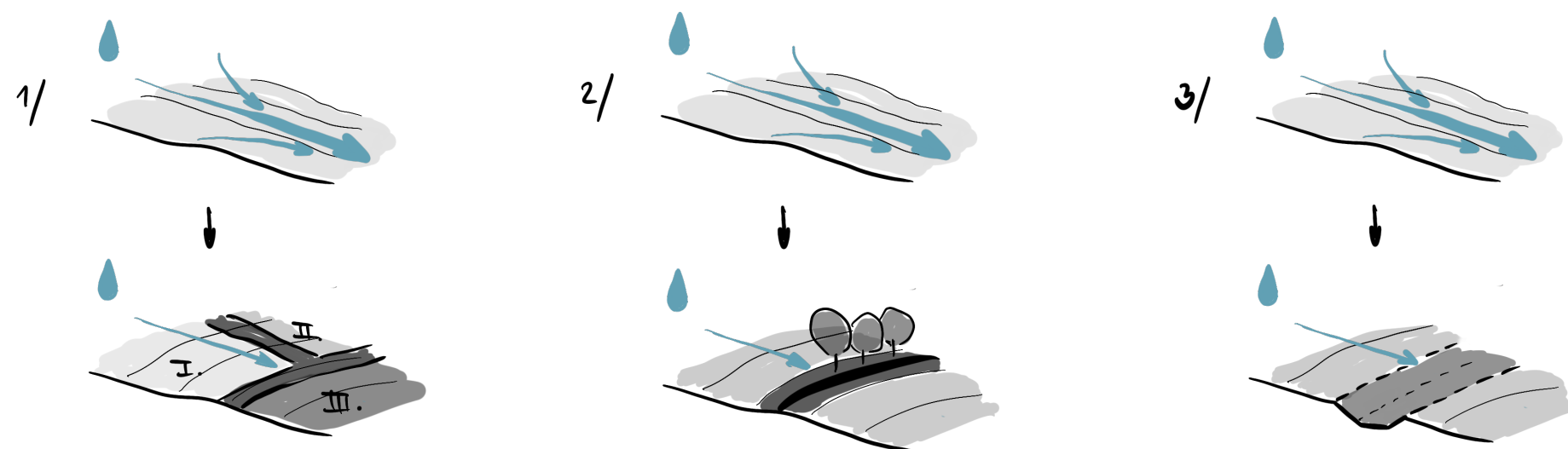
Na základě analýzy odtokových linií aplikovat vhodné řešení pro příslušné kritické profily, podpořit tak retenci vody v místě dopadu srážky. V rámci orné půdy začít s:

1/ opatřeními organizačního a agrotechnického charakteru např. protierozní osevní postupy a rozmísťování plodin; technologie ochranného zpracování půdy; vhodná velikost půdního bloku; trvalé zatravnění, pásové střídání plodin; mulčování a setí do krycí plodiny; vrstevnicový systém obdělávání (Envicons, 2023).

2/ dále přidat krajinná opatření: podpora prostupnosti krajiny a ÚSES, obnova historických polních cest, travnaté lemy a meze, aleje a stromořadí, ovocné sady, ...

3/ biotechnická a technická opatření: stabilizace drah soustředěného odtoku, vegetační průlehy a příkopy, kamenné záhozy, kaskády tůní, hráze a polosuché retenční nádrže,...

Pozn. Zrychlený odtok ve volné krajině sahá za hranice katastru. Tuto problematiku je proto stěžejní řešit v rámci celých povodí.

říční krajina

Bělá, Staříč a komplexní hospodaření s dešťovou vodou v okolní krajině, jako cesta k udržitelnosti a eliminaci rozsahu povodňových škod.

INTRAVILÁN

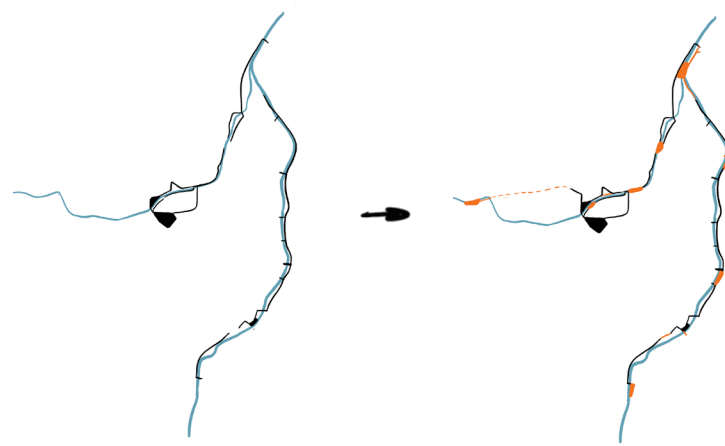
NYNÍ

Říční krajina je utvářena řekou Bělá a jejími přítoky. Tok má charakter horské bystřiny - rychlý tok s členitým balvanitým korytem v úzkém údolí s vysokým sklonem. V rámci intravilánu města je řeka regulovaná v závislosti na intenzitě zástavby. Střídavě se vyskytují pasáže technicky regulované (s řadou opěrných zdí) a technické v kombinaci s přírodě blízkými břehy. Tok v intravilánu z větší části lemuje silnice č. 44 z levé strany a ulice Nábřežní ze strany pravé. Přístup k vodě pro uživatele je omezený na lávky a mosty. Pěší propojení podél řeky je v úseku z ulice Nábřežní přes Smetanovy sady po Ovčí lávku.

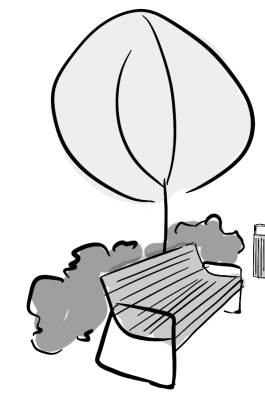
Levostranným přítokem řeky je potok Staříč, který má charakter podhorského toku. V rámci zastavěného území je regulován do technického, místy i přírodě blízkého koryta. Z kraje zástavby protéká Staříč průmyslovou zónou, kde je recipientem řady drobných vodních toků. V delším úseku kolem sídliště Lipovská a podél ulice Vodní má tok potenciál pro větší pobytovou funkci.

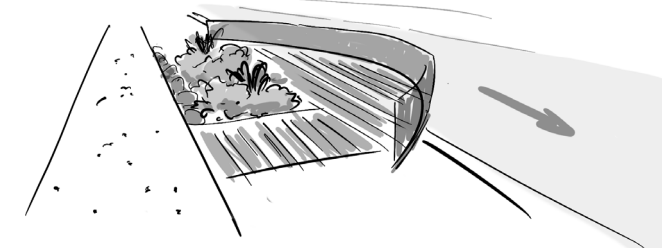
říční krajina

1/ PROSTUPNOST

2/ REKREACE

3/ ZPŘÍSTUPNĚNÍ

Bělá, Staříč a komplexní hospodaření s dešťovou vodou v okolní krajině, jako cesta k udržitelnosti a eliminaci rozsahu povodňových škod.

INTRAVILÁN

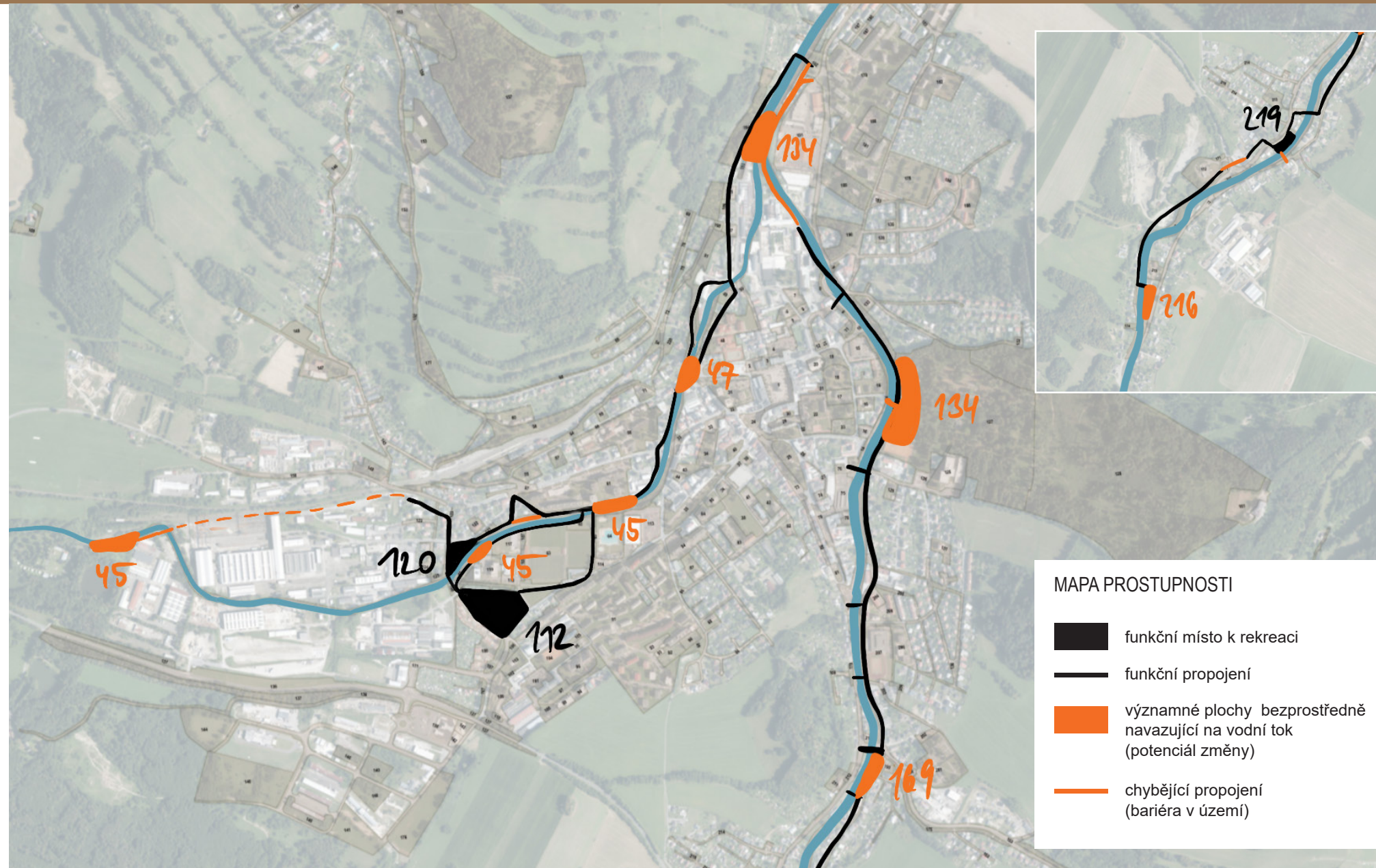
VIZE

Provést opatření v příměstské krajině a volné krajině (extravilánu). V samotném intravilánu se věnovat zejména tématu zapojení vodních toků do veřejného prostoru:

- nadále podporovat **prostupnost** sídlem podél toků a napříč;
- umožnit krátkodobou i dlouhodobou **rekreaci** v území, doplnit prvky vybavenosti a vegetaci;
- lokálně vodu **zpřístupnit** (vzhledem k bystřinnému charakteru řeky spíše v podobě lávek / platforem / vyhlídkových míst, případně lavičkami na hraně koryta; u potoka na vybraných místech možné i bližší zpřístupnění).

V rámci intravilánu vytipováno několik místa s celoměstským významem pro vytvoření pobytových „uzlů“ podél vody pro krátkodobou či dlouhodobou rekreaci = významné plochy bezprostředně navazující na vodní tok (potenciál změny). Tyto plochy jsou nebo by měly být propojeny = funkční propojení + chybějící propojení (bariéra v území).

Pobytočnost doporučujeme řešit souběžně s revitalizací po povodni a protipovodňovými opatřeními, ideálně v rámci mezioborové spolupráce vodohospodářů, krajinářských architektů a architektů.

MAPA PROSTUPNOSTI

- funkční místo k rekreaci
- funkční propojení
- významné plochy bezprostředně navazující na vodní tok (potenciál změny)
- chybějící propojení (bariéra v území)

STAŘÍČ A NAVAZUJÍCÍ BŘEHOVÉ POROSTY A PLOCHY

NYNÍ

Míra zastavěnosti okolí toku ovlivňuje charakter potoka, který je na území města značně proměnlivý:

a/ Opěrné zdi definují koryto potoka zejména v průmyslové a centrální části města.

b/ Částečná regulace toku pomocí kamenné dlažby a záhozů je charakteristická pro úsek podél sídliště Lipovská a sportovišť na druhém břehu.

c/ V úseku za mostem na ulici Denisova je potok nejlépe přístupný a má velký potenciál. Stejně tak úsek nad Autocampingem Bobrovník nabízí příležitost pro kontakt s vodou.

VIZE

Pro potřebnou ochranu zástavby je nutné primárně průtočné, kapacitní a stabilní koryto. V rámci 3 lokalit doporučujeme spolupráci vodohospodářů a krajinářských architektů s cílem zajištění protipovodňové ochrany a současně zatraktivnění a vytvoření pobytových míst. Vhodné doplnit zejména mobiliář a nové výsadby.

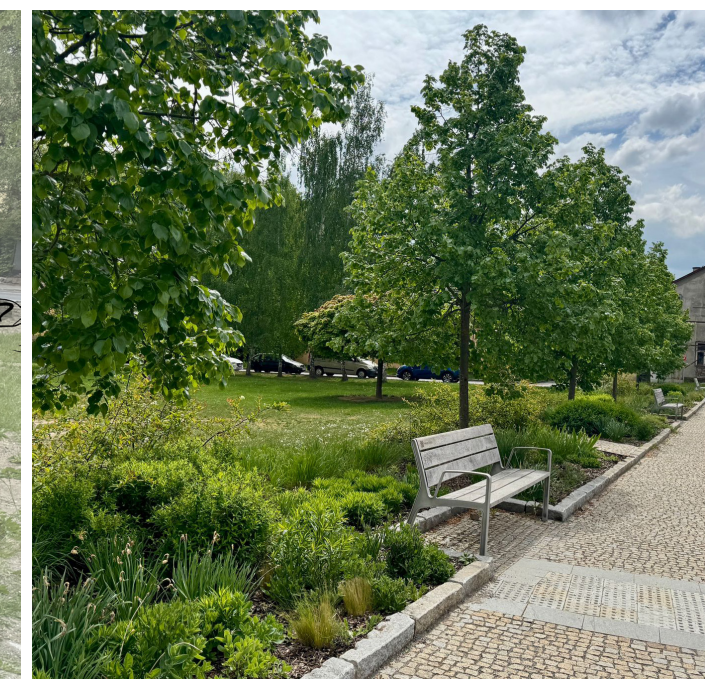
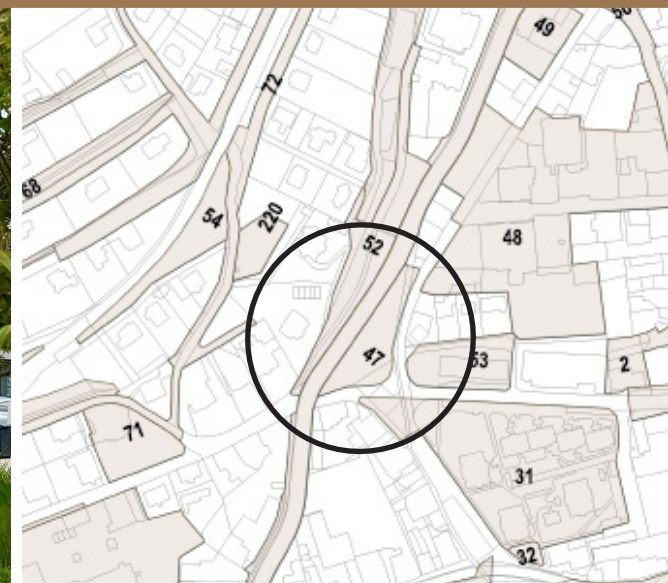
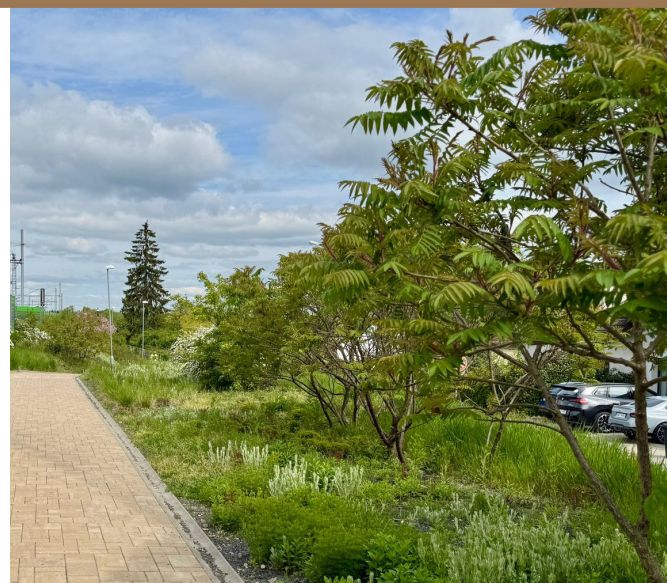
VODNÍ, TYRŠOVA

NYNÍ

Zbytková plocha vzrostlé zeleně přiléhající k řece Staříč. Stávající kostra lip již dožívající - v minulosti provedena výrazná redukce korun, následkem čehož již došlo k rozvoji rozsáhlých hnilob. Plocha má velký potenciál pro přeměnu na parkově upravenou plochu s možností zastavení a krátkodobé rekreace podél hlavní osy systému zeleně lemující tok Staříč.

VIZE

Doporučení: (1) detailní posouzení stavu stávajících dřevin s návrhem pěstebních opatření (2) krajinářským architektem zpracovat možnost revitalizace plochy a její přeměnu na parkově upravenou plochu (tj. doplnění cestní sítě, mobiliáře vybavenosti a adekvátní jednoduché nenásilné náplně, dále zvážení pohledového propojení s vlastní řekou - např. redukce živého plotu) (3) vyvarovat se chaotických a nesourodých dosadeb a úprav, úpravy neprovádět bez respektování bodu č.1 a č.2 tohoto doporučení.

BĚLÁ A DOPROVODNÉ PLOCHY

NYNÍ

Charakter toku je ovlivněn omezeným prostorem v intravilánu města, kde dominují technicky regulované pasáže s řadou opěrných zdí. Na okraji zástavby je koryto řešeno technicky v kombinaci s přírodě blízkými břehy. Tok v intravilánu z větší části lemuje silnice č. 44 z levé strany a ulice Nábřežní ze strany pravé. Přístup k vodě pro uživatele je omezený na lávky a mosty. Pěší propojení podél řeky je v úseku z ulice Nábřežní přes Smetanovy sady po Ovčí lávku.

VIZE

Pro potřebnou ochranu zástavby je nutné primárně průtočné, kapacitní a stabilní koryto. V rámci 2 lokalit (plocha č. 134 - Smetanovy sady a plocha č. 134 - Soutok Bělé a Staříče) doporučujeme spolupráci vodohospodářů a krajinářských architektů s cílem zajištění protipovodňové ochrany a současně zatraktivnění a vytvoření pobytových míst. Vhodné doplnit zejména mobiliář a nové výsadby. Lokálně přidat platformy pro krátkodobé zastavení a kontakt s vodou.

Poznámka: město má již zpracovanou PD: Chodník ul. Husova – Smetanovy sad, DIK, dodavatelstvo inženýrská kancelář spol. s r. o./2023. S ohledem na proběhlé povodně a potřebu komplexního řešení doprovodných ploch podél Bělé, doporučujeme tuto PD revidovat a koordinovat dle ostatních záměrů vycházejících po povodni. Dále doporučujeme v maximální možné míře respektovat obecné doporučení na uplatnění zeleně, definované v textové části technické zprávy tohoto dokumentu (SSSZ).

169

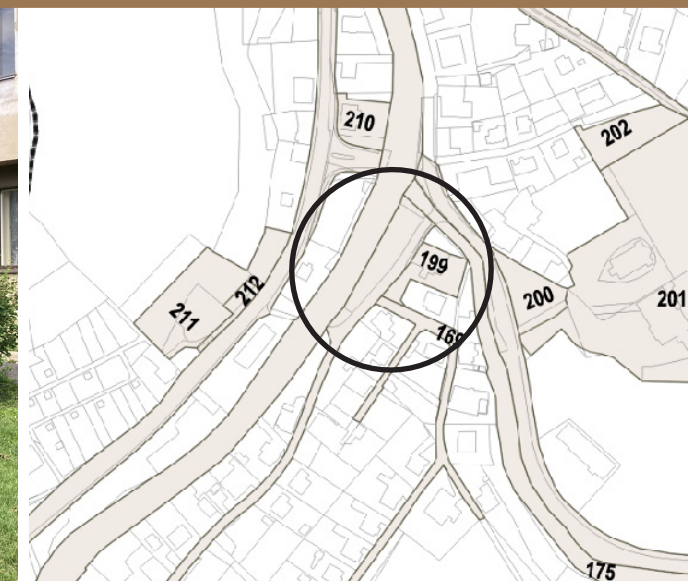
ZÁTIŠÍ, KOMUNIKACE K ZAHRÁDKÁM Z UL. ŠUMPERSKÁ

NYNÍ

Část plochy 169, podél začínající obytné zóny na ulici Slunná, která dále pokračuje jako doprovodná zeleň podél uliční sítě lokality. Současně Soutok Bělé a Vrchovištního potoka a navržená plocha pro lokální biocentrum LBC 08.

VIZE

Řešit v návaznosti na plochu č. 134. Další rozvoj dle územního plánu se týká zejména bezprostřední blízkosti vody a podoby koryta: „...v rámci budování obchvatu Jeseníku a přivaděče (most na místě dnešního soutoku, úprava ústí Vrchovištního p.) vybudovat biocentrum (obnovit přírodě blízké břehy a porosty).“ Doporučení pro část navazující na ulici:
(1) vyhodnotit stav stávajících dřevin, část s potřebou péstebního zásahu
(2) zvážit možnost extenzivního volnočasového využití plochy, při současném zachování její ekologické funkce.

216

ŠUMPERSKÁ NAVAŽUJÍCÍ NA ŘEKU BĚLÁ

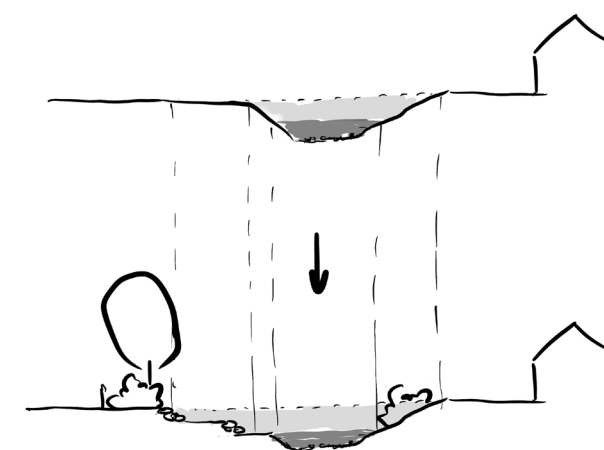
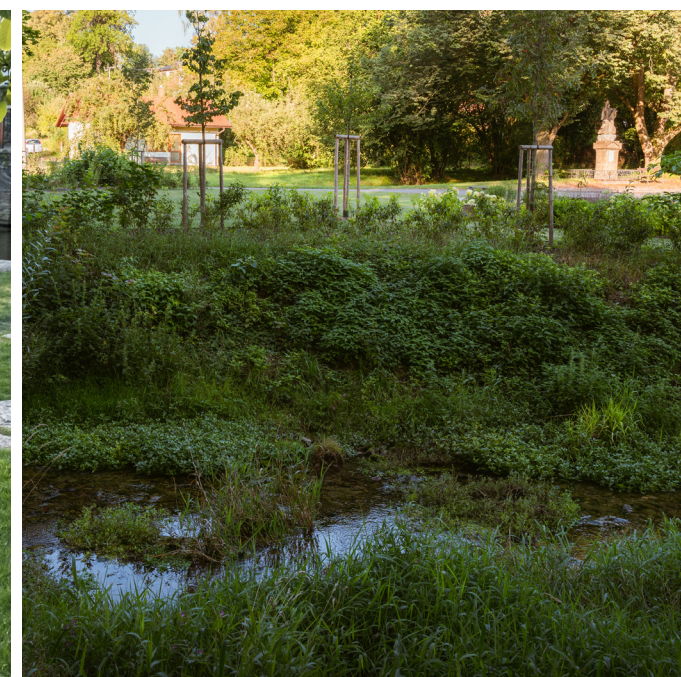
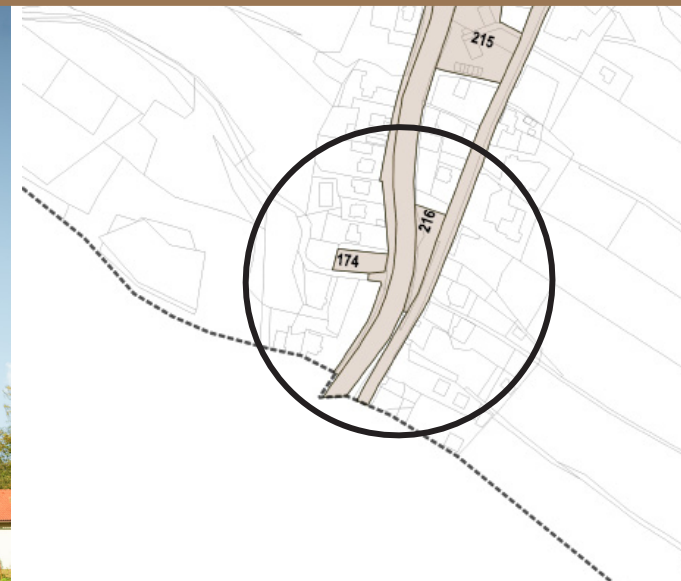
NYNÍ

Plocha navazující na vodní tok, kompletně poničena povodní. Nyní se na ni nachází skládka suti po povodni.

VIZE

Další rozvoj dle územního plánu (v ÚP vedeno jako: zeleň ochranná) a celkové úpravy vodního toku Bělá po povodních. V rámci rozvoje respektovat doporučení v textové části této práce.

Řešit v návaznosti na plochu č. 134. Dále zvážit rozšíření kynety a snížení úrovně terénu pravostranné bermy s možností extenzivního volnočasového využití plochy = přírodě blízká úprava koryta s využitím bermy.

PŘÍRODE BLÍZKÁ ÚPRAVA KORYTA
S MUŽNÝM BERMÝ